

NEMNOHO STRAN MNOHA

Foto: Miroslav Novotný - Člověk a víra

Nedá mi to, vážení a milí kolegové, a ohlédnou se ještě jednou za tématem lednovým, totiž za takzvanými konsekračními slovy. Jsou to ostatně nejdůležitější slova eucharistického slavení a dalo by se nad nimi strávit velmi mnoho času.

Za pozornost stojí už jen poznámka v textu misálu, u které se vždy zastavím při slavení mše svaté: „V následujících textech je třeba pronášet slova Páně jasně a srozumitelně, jak to vyžaduje jejich povaha.“ V tu chvíli si uvědomím, že neslavím jen sám pro sebe – že slavím spolu s těmi, kdo v tu chvíli hledí na stejný oltář ve stejném čase na stejném místě. A spolu s nimi i s celou církví na celém světě a s celým nebem...

Proč mě k tomu vybídně tato nenápadná poznámka? Dojde mi v tu chvíli, proč ji právě tam a právě tehdy najdu: shromáždění Božího lidu, které slaví eucharistii, má mít právo slyšet klíčová slova, slova ustanovení. Není to moje soukromá záležitost.

A stejně tak bere ohled na přítomné i další poznámka, která se týká koncelebrace, společného slavení vícera kněží: „Části, které pronášejí všichni koncelebranti společně, je třeba recitovat tak, aby hlas hlavního celebranta bylo zřetelně slyšet. Proto je koncelebranti pronášejí polohlasně. Tak totiž lid snáze vnímá texty.“ Motivací je tedy ohled na přítomné, s nimiž vytváříme jednu církev.

Za všechny – nebo za mnohé?

Možná jste se už setkali se sporem o správný překlad Kristových slov. V českém misále najdeme a při každé mši v češtině slyšíme o Kristově krvi, „která se prolévá za vás a za všechny“. V latinské předloze však najdeme

doslova „za mnohé“; a stejně tak v řeckém textu Písma, v Matoušově evangeliu (Mt 26, 28). Neměli bychom tedy překládat doslovně?

Není to tak jednoduché. Řecký text evangelia sice říká doslova „za mnohé“, ovšem našli bychom v Novém zákoně dost jiných míst, kde je tohoto výrazu použito zcela jednoznačně ve smyslu „za všechny“. Ona totiž Ježíšova rodná aramejšтина neuměla přesně vyjádřit zájmeno „všichni“ a nahrazovala je právě výrazem pro „mnohé“.

Další problém je, jak by tento překlad působil na posluchače. V řečtině a latině totiž slovo „mnozí“ stojí v protikladu s výrazy jako „nemnozí“, „někteří“, „málokdo“ apod., kdežto v češtině nám při slově „mnozí“ podvědomě naskakuje „někteří – ale ne všichni (i když je jich třeba většina)“. A to by byl problém. Věříme a vyznáváme totiž, že není na světě člověka, za něhož by Kristus svou krev neprolil. Boží vůlí totiž je, aby všichni (bez pochyb s překladem) byli spaseni.

Když svatí Cyril s Metodějem překládali Písmo a liturgické knihy do staroslověnštiny, řídili se výbornou zásadou: ten překlad je správný a dobrý, který ve čtenářích či posluchačích cílového jazyka vyvolává tytéž reakce jako originál ve čtenářích či posluchačích jazyka výchozího. A proto je třeba říci, že český překlad „za všechny“ je správný, dobrý a žádoucí.

Jen se podívejme!

Určitě jste si všimli, že kněz pozvedá proměněnou hostii – Kristovo tělo – a ukáže ji lidem; a totéž dělá s kalichem s Kristovou krví. Toto gesto je skutečně praktické – nejde o čistě obřadní úkon, o jakýsi pohyb „vzhůru k výšinám“. Misál jednoznačně vybízí kněze: „ukáže hostii (kalich) lidu“.

Je pozoruhodné, jak tento liturgický úkon vznikl. Poprvé je doložen z Paříže kolem roku 1200, patří tedy mezi „mladší“ části bohoslužby. Historici se shodují, že si toto gesto vynutili lidé, kteří chtěli vidět eucharistii, a kněží jim vyšli vstříc.

Když tedy máme v liturgii část vzniklou přímo na žádost lidí, využijme ji! Není v tuto chvíli příznakem větší zbožnosti sklonit hlavu, hledět k zemi a počítat suky v podlaze. Kněz ukazuje Krista – zvedněme hlavu a pohlédněme na něj!

Jeden ze svých nejsilnějších zážitků ze slavení mše mám spojen právě s tímto gestem. Kdysi před lety na Zelený čtvrtek jsem ministroval v katedrále, a právě když po proměňování pozvedl biskup Kristovo tělo, ozval se do naprostého ticha dětský pláč – jen kratičký výkřik. A mně se v tu chvíli pospojovalo to, co říkali církevní otcové, kteří počítali Kristovo utrpení ne od Velkého pátku, ale od čtvrtečního večera – od ustanovení eucharistie – spolu se slovy Písma „budou nad ním naříkat, jako se naříká nad prvorozeným“ a „budou hledět na toho, kterého probodli“.

Dobrý výhled a ostrý zrak přeje otec Zdeněk Drška

Tatínek vypráví dětem: „A když se nám převrhla jachta, přepadlo nás deset žraloků.“ „Ale, tati, loni jsi to vyprávěl a říkals, že to bylo jen pět žraloků!“ „To jo. Byli jste ještě malí, a tak jsem vás nechtěl moc strašit.“

Rada zkušeného zpovědníka: „Když nemůžeš usnout, tak si zkus místo počítání oveček raději promluvit s Pastýřem.“

Použito z knížky *Nezbedův humor 5*

Rytíř Neposkvrněné

Příběhy ze života svatého Maxmiliána Kolbeho. Píše a kreslí Czina. Část první: Rajmund Kolbe jde do školy.

Rajmund Kolbe (později otec Maxmilián) se narodil do chudé polské rodiny. Jeho rodiče byli nesmírně zbožní lidé. Svě děti vychovávali k lásce k Panně Marii a k připravenosti pomáhat druhým. Rajmund byl chytrý chlapec, ve volných chvílích se věnoval vynalézání nejrůznějších přístrojů. Proto ho nesmírně potěšilo, když mohl začít chodit do školy. Je ho talent vynálezce se mu v pozdějším životě bude ještě hodit.